हवामान आधारीत कृषि सल्ला

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, इगतपुरी,
विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२ ईमेल: igatpuri.amfu@gmail.com

८९) हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. ०५.०१.२०२१

जिल्हा : नाशिक

मागील आठवड्यातील हवामान (२९/१२/२०२० ते ०४/०१/२०२१)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (०६/०१/२०२१ ते १०/०१/२०२१)				
२९	३०	३१	०१	०२	०३	०४	दिनांक	०६	०७	०८	०९	१०
०	०	०	०	०	०	०	पाऊस (मिमी)	६	०	०	५	०
२९.०	२८.६	२९.६	३०.२	२९.५	३०.२	२९.६	कमाल तापमान (अं. से.)	२८	२९	२९	२९	१८
१३.२	१४.२	१३.५	१५.४	१६.४	१६.२	१६.४	किमान तापमान (अं. से.)	१७	१७	१८	१८	१७
निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	ढग स्थिती (आकाश)	अ.ढगाळ	अ.ढगाळ	अ.ढगाळ	अ.ढगाळ	ढगाळ
५०	५०	६३	८१	७७	५१	८३	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६७	५८	६६	७१	७२
३७	२७	३४	४९	५५	५३	५३	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४७	३७	४२	४६	४८
५.०	५.०	६.१	३.८	३.२	२.९	३.०	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	४	६	४	६	६

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		**पुढील पाच दिवसाच्या अंदाजातील पाचही दिवस आकाश अंशतः ढगाळ ते ढगाळ राहील** **दिनांक ७ व ८ जानेवारीला निवडक भागामध्ये विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जनेची शक्यतेचा इशारा देण्यात आला आहे** **पुढील दोन-तीन दिवसांमध्ये विभागामध्ये किमान तापमानामध्ये कोणताही मोठा बदल होण्याची शक्यता नसल्याचे वर्तविले आहे.**
सामान्य सल्ला		हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमानाकरीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. शेतीचे कामे करताना कामगाराना ४ ते ५ फुटाचा पट्टा वाटून दिल्यास काम पण योग्य होइल आणि योग्य सामाजिक अंतरही ठेवले जाईल. शेती यंत्रे निर्जंतुकीकरण करावीत. तोंडाला मास्क अथवा कापड गुडाळावे.
संदेश		पावसाचा अंदाजानुसार गहू पिकास दुसरे पाणी कांडी धरण्याची अवस्थेत (पेरणीनंतर ४० ते ४५ दिवस) व तिसरे पाणी फुलोरा अवस्थेत (पेरणीनंतर ६० ते ६५ दिवस) द्यावे.
गहू	शाकीय कांडी धरण्याची अवस्था	पिकास पीक वाढीच्या महत्वाच्या संवेदनशील अवस्थेत म्हणजेच कांडी धरण्याची अवस्था व फुलोरा अवस्था पाणी देणे अत्यंत गरजेचे आहे पावसाचा अंदाज लक्षात घेऊन उत्पादनातील घट टाळण्यासाठी पिकास दुसरे पाणी कांडी धरण्याची अवस्थेत (पेरणीनंतर ४० ते ४५ दिवस) व तिसरे पाणी फुलोरा अवस्थेत (पेरणीनंतर ६० ते ६५ दिवस) द्यावे. मावा व तुडतुडे या किडींचा प्रादुर्भावाची आर्थिक नुकसान पातळी दिसून येतात १ ग्रॅम थायामिथॉक्झाम २५ डब्ल्यू जी प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. गव्हामधील तणांच्या नियंत्रणासाठी तणे दोन ते तीन पानांच्या अवस्थेत आल्यावर मेटसल्फ्युरॉन मेथाईल (२० टक्के), हेक्टरी २० ग्रॅम, ८०० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
हरभरा	पुनरुत्पादक अवस्था घाटे लागण्याची अवस्था	घाटे अळीच्या प्रादुर्भावाचा आगाऊ अंदाज समजण्यासाठी हेक्टरी ५ कामगंध सापळे ५० मिटर अंतरावर शेतात उभारावेत आणि दर १५ दिवसांनी ल्युर बदलावेत. घाटे अळीच्या प्रादुर्भाव दिसून येताच ५% निंबोळी आर्काची फवारणी करावी. ढगाळ हवामान असल्यामुळे जिरायती हरभऱ्यामध्ये घाटे अळीचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो, त्यासाठी एच. एन. पी. व्ही. या विषाणूची १० मिली १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२ **ईमेल:** igatpuri.amfu@gmail.com

हरभरा	पुनरुत्पादक अवस्था घाटे लागण्याची अवस्था	ज्या ठिकाणी जिरायत हरभऱ्यात मोठ्या अवस्थेतील घाटे अळी आढळून येत असेल तर इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के दाणेदार ४ ग्रॅम मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारावे (एकरी २०० लिटर पाणी). जिरायत हरभरा पिकास पाण्याचा ताण आढळून आल्यास २ टक्के युरियाची फवारणी करावी. जिरायत हरभरा घाटे भरण्याच्या अवस्थेत असल्यास १३:००:४५ या खताच्या ५ टक्के द्रावणाची फवारणी करावी.
कांदा		कांदा या पिकावर कमाल व किमान तापमानातील मोठ्या फरकामुळे रस शोषणाऱ्या फुलकिडे व करपा या रोगाचा मोठ्या प्रमाणावर प्रादुर्भाव होण्याची दाट शक्यता असल्यामुळे प्रतिबंधात्मक उपाय योजना म्हणून लॅम्बडासायहॅलोथ्रीन ५ ईसी. ६ मिली. अधिक टेब्यूकोनॅझोल १० मिली अधिक स्टिकर १० मिली. प्रति १० लीटर पाण्यातून साध्या हात पंपाने फवारणी हवामानाचा अंदाज घेऊनच करावी.
मिरची		या पिकावर सध्या बोकड्या (लिफ कर्ल), फळसड/ डायबॅक (फांद्या वाळणे), पानावरील ठिपके इत्यादी रोग आढळून आल्यास त्यासाठी फिप्रोनील १५ मिली किंवा थायोमेथोक्झाम ४ ग्रॅम अधिक मॅन्कोझेब २५ ग्रॅम किंवा कॉपर ऑक्झिक्लोराईड २५ ग्रॅम किंवा डायफेनॅकोनॅझोल १० मिली प्रति १० लीटर पाण्यात मिसळून साध्या हात पंपाने फवारणी करावी. १० दिवसांच्या अंतराने या बुरशीनाशकांच्या आलटून-पालटून २ ते ३ फवारण्या कराव्यात.
वांगी	पीक वाढीची अवस्था	सध्याच्या हवामानामुळे वांग्यामध्ये शेंडा आणि फळे पोखरणाऱ्या अळीच्या नियंत्रणासाठी ४ % निंबोळी अर्क किंवा सायपरमेथ्रीन २५ ईसी, ५ मिली प्रती १० लीटर पाणी या प्रमाणात फवारावे. दर आठवड्याला किडलेले शेंडे आणि फळे गोळा करून नष्ट करावीत
पशुधन	जनावरांची हिवाळ्यात घ्यावयाची काळजी	जनावराना रात्री गोठ्यात ठेवावे आणि थंडीपासून बचाव करण्यासाठी गोठा कोरडा ठेवावा. कुक्कुटपालनात, शेडमध्ये कृत्रिम प्रकाश देऊन पिल्ले गरम ठेवा. लहान करडे/ कोकरे/ वासरे यांचे सध्याच्या थंडीपासून संरक्षण करणे गरजेचे आहे. त्याचबरोबर व्यायला आलेले जनावरांचीही काळजी घेणे गरजेचे आहे. त्यासाठी जनावरांच्या गोठ्यांना बारदान / शेडनेटचे पडदे लावावेत. तसेच गोठय़ामधील उष्णता टिकून राहण्यासाठी ५०० ते १००० व्हॅटचे बल्ब गोठ्यामध्ये कमी उंचीवर लावावीत. शक्य झाल्यास गोठ्यामध्ये शेकोटी पेटवावी. गाभण जनावरांना व छोटय़ा जनावरांना रात्रीच्या वेळी वाळलेले गवत/ कडबा/ गोणपाट यांची बिछायत टाकावी. गोठा कोरडा राहील याची कटाक्षाने काळजी घ्यावी. त्यासाठी दर ८ ते १० दिवसांनी गोठ्यामध्ये चुना भुरभुरावा. थंडीचे प्रमाण जास्त वाढल्यास जनावरांच्या अंगावर गोणपाट बांधावे. विशेषतः गाभण गायी-म्हशींची जास्त काळजी घ्यावी. जनावरांना जास्तीत जास्त ऊर्जा मिळण्यासाठी जनावरांच्या आहारात शेंगदाणा पेंड/ सरळी पेंड यांचा वापर वाढवावा. शक्य असल्यास बायपास पेंड/ सरळी पेंड यांचा वापर वाढवावा. शक्य असल्यास बायपास फॅट व प्रथिनयुक्त आहार द्यावा. क्षार व जीवनसत्त्वांचे मिश्रण वाढवावे. सकाळच्या वेळी हिरवा चारा व रात्रीच्या वेळी वाळलेला चारा द्यावा. चराऊ जनावरांना चरण्यासाठी नेताना सकाळी उशिरा न्यावे, जेणेकरून गवतावर दहिवर नसेल. गोगलगाईचा प्रादुर्भाव असलेल्या ठिकाणी जनावरे चरावयास नेऊ नयेत.

हवामान आधारीत कृषि सल्ला

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, इगतपुरी,
विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

दूरध्वनी : ०२५५३ २४४०३२ **ईमेल:** igatpuri.amfu@gmail.com

पशुधन	जनावरांची हिवाळ्यात घ्यावयाची काळजी	सर्दीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास जनावरांच्या नाकाभोवती टरपेंटाईनचा बोळा फिरवावा. सर्दीचा रंग हिरवट-पिवळसर असल्यास तातडीने पशुवैद्यकाच्या सल्ला घ्यावा. जनावरांचे पिण्याचे पाणी अतिथंड नसावे. जनावरे धुवायची झाल्यास शक्यतो दुपारच्या वेळी धुवावीत. जनावरांना लाळ्या-खुरकुज आजारापासून संरक्षणासाठी लसीकरण करावे.

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : ग्रामीण कृषि मौसम विभाग वेधशाळा विभागीय कृषी संशोधन केंद्र, इगतपुरी, जि. नाशिक.

ठिकाण : विकृसंके, इगतपुरी

दिनांक : ०५.०१.२०२१

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, इगतपुरी

तथा सहयोगी संशोधन संचालक,

वि.कृ.सं.के., इगतपुरी, जि. नाशिक